

ЗАТВЕРДЖУЮ

Виконуючий обов'язки директора коледжу

Олег ДЕРЛЮК

Олег ДЕРЛЮК
16 червня 2024 року

Дніпропетровська обласна рада

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СПОРТУ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

ПРОГРАМА

освітнього компонента

ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ

**підготовки фахового молодшого бакалавра
зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Світлана ПОЛІТОВА – спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель

Обговорено на засіданні циклової комісії професійної та практичної підготовки

«28» серпня 2024 року, протокол № 1

Схвалено методичною радою

«28» серпня 2024 року, протокол № 2

Голова методичної ради М.Ку Олена КУДЗІЄВА

Вступ

Програма освітнього компонента «**ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ**» складена відповідно до освітньо-професійного ступеня підготовки **фахового молодшого бакалавра** спеціальності **017 Фізична культура і спорт** галузі знань **01 Освіта/Педагогіка**

Предметом вивчення освітнього компонента є вивчення основ загальної та приватної патології і володіння практичними навичками надання першої невідкладної допомоги при травмах і гострих патологічних станах організму, що можуть виникати під час професійної діяльності.

Місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі підготовки – при вивченні здобувачі освіти потребують базових знань з анатомії людини, гігієни, основ загальної та спортивної фізіології.

1. Мета та завдання освітнього компонента

1.1. *Метою вивчення освітнього компонента* є дати здобувачам освіти уявлення про методи збереження здоров'я, запобігання захворювань, отруєнь, травм та нещасних випадків, формування здорового способу життя; попередження шкідливих звичок, а також про основні ознаки та наслідки захворювань, отруєнь та травм, які становлять небезпеку для життя та здоров'я людини, методи їх попередження і подолання; забезпечення наявності у фахових молодших бакалаврів необхідного рівня знань, вмінь та навичок з першої медичної допомоги.

1.2. *Основними завданнями освітнього компонента* є:

- викласти теоретичні основи першої допомоги при різноманітних невідкладних станах, гострих захворюваннях;
- сприяти засвоєнню принципів профілактичних заходів та особливостей застосування отриманих знань на практиці;
- дати уявлення про сучасний стан розвитку основ медичних знань;
- озброїти знаннями закономірностей змін у стані здоров'я хворих, факторах соціально-економічного, біологічного, антропогенного, медичного характеру, що впливають на нього;
- опанувати практичними навичками з даної дисципліни, які необхідні для того, щоб на обґрунтованій доцільності та адекватності основі організувати процес надання першої домедичної допомоги;
- обирати ефективні форми проведення профілактичних заходів та занять, що поліпшують стан хворих.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні:

знати:

- концептуальну модель здоров'я;
- функціональні основи здорового способу життя;
- основні методи збереження здоров'я;
- загальні характеристики негативного впливу шкідливих звичок на організм людини;
- медичні аспекти статевого виховання;
- принципи профілактика СНІДу і венеричних захворювань;
- ознаки невідкладних станів при захворюваннях, отруєннях та травмах життєво важливих органів та систем;
- клінічні ознаки інфекційних хвороб, що набули соціального значення, та основні профілактичні заходи;
- принципи застосування лікарських препаратів та предметів догляду за хворими та дітьми;
- методи і способи надання першої медичної допомоги у загрозованих для життя станах при отруєннях, захворюваннях органів дихання, серцево-судинної системи, систем травлення та сечовиділення; при травмах життєво важливих органів та систем;

вміти:

- формувати навички здорового способу життя;
- застосовувати методи оздоровлення: раціональне харчування, загартування, адекватну індивідуальну рухову активність;
- застосовувати інноваційні педагогічні технології для попередження шкідливих звичок серед молоді;
- подавати медичні аспекти статевого виховання згідно вікових особливостей учнів;
- проводити профілактичну роботу серед учнів для запобігання розповсюдження СНІДу і венеричних захворювань;
- за типовими ознаками давати попередню оцінку стану хворого або потерпілого;
- проводити штучне дихання та непрямий масаж серця;
- проводити тимчасову зупинку різних видів кровотеч;
- надавати першу медичну допомогу при відкритих та закритих ушкодженнях різної локалізації;
- користуватися предметами догляду за дітьми та хворими;

- надавати першу медичну допомогу в невідкладних станах, які виникають при захворюваннях органів дихання, серцево-судинної системи, систем травлення та сечовиділення;
- надавати першу медичну допомогу в невідкладних станах, які виникають при отруєннях;
- проводити профілактичні заходи та надавати першу медичну допомогу при інфекційних захворюваннях.

1.4. Відповідно до ОПП *програмними результатами навчання є:*

РН2 Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією, дотримуватися етики ділового спілкування.

РН4 Обробляти статистичні дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

РН5 Застосовувати академічні знання та практичні навички в організації самостійної роботи та розвитку.

РН11 Зміцнювати особистісне та громадське здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя.

РН14 Проводити роз'яснювальну роботу серед різних груп населення щодо ведення здорового способу життя.

РН18 Надати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах.

1.5. Відповідно до освітньо-професійної програми даному компоненту відповідають наступні *сформовані компетентності:*

ЗК1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4 Здатність до набуття в процесі навчання або професійній діяльності широких спеціалізованих фактологічних та теоретичних знань.

ЗК5 Здатність до розуміння (усвідомлення) рівня отриманих в процесі навчання або професійній діяльності знань.

ЗК6 Здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК7 Здатність до розв'язання типових спеціалізованих задач широкого спектра, що передбачає ідентифікацію та використання інформації для прийняття рішень.

ЗК8 Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12 Здатність визначати роль фізичного виховання і спорту для формування здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я людини.

ЗК17 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у практичній діяльності.

ЗК18 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК19 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК4 Здатність до використання знань про будову й функціонування організму людини для ефективної розробки індивідуальних та групових оздоровчих, навчально-тренувальних програм.

СК5 Здатність до виконання інструкції долікарської допомоги під час виникнення невідкладних станів. Здатність надання долікарської допомоги у загрозованих для життя станах.

СК9 Здатність до оцінки та моніторингу рівня здоров'я людини.

СК10 Здатність здійснювати аналіз вікових та індивідуальних особливостей вихованців.

На вивчення освітнього компонента відводиться 90 годин/3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг освітнього компонента

Модуль I. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗДОРОВ'Я ТА ОЗНАКИ ЙОГО ПОРУШЕННЯ.

1. Вчення про здоров'я і хворобу. Місцеві і загальні патологічні процеси організму. Профілактика хвороб.
2. Поняття про імунітет і алергію. Перша допомога при отруєннях і гострих алергічних реакціях.

Модуль II. ДОГЛЯД ЗА ХВОРИМИ. ІНФЕКЦІЯ І ІНФЕКЦІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ.

Соматичні хвороби.

1. Загальний догляд за хворими. Основні принципи застосування лікарських препаратів.
2. Соматичні захворювання. Спостереження і догляд за хворими на соматичні захворювання.
3. Інфекція та інфекційні захворювання. Гельмінтози.

Модуль III. НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ. ТРАВМАТИЧНІ ПОШКОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ. ДЕСМУРГІЯ.

1. Невідкладні стани. Перша домедична допомога при загрозованих для життя і здоров'я станах.
2. Травми, їх види, ускладнення, перша домедична допомога. Реанімаційні заходи. Десмургія.

Зміст освітнього компонента

Модуль I. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗДОРОВ'Я ТА ОЗНАКИ ЙОГО ПОРУШЕННЯ.

Вчення про здоров'я і хворобу. Місцеві і загальні патологічні процеси організму. Профілактика хвороб.

Предмет, завдання та значення курсу «Основи медичних знань». Поняття про здоров'я та хворобу. Вчення про етіологію. Профілактика хвороб. Вчення про патогенез у загальній патології. Місцеві порушення кровообігу і процесів тканинного живлення. Запалення як типовий патологічний процес.

Поняття про імунітет і алергію. Перша допомога при отруєннях і гострих алергічних реакціях.

Поняття про реактивність організму, імунітет. Поняття про алергію. Перша допомога при гострих алергічних реакціях. Гострі отруєння медикаментами та засобами побутової хімії.

Модуль II. ДОГЛЯД ЗА ХВОРИМИ. ІНФЕКЦІЯ І ІНФЕКЦІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ.

Загальний догляд за хворими. Основні принципи застосування лікарських препаратів.

Значення першої домедичної допомоги, правила і принципи її надання, транспортування. Основні принципи догляду за хворими. Поняття про лікарські засоби, форми і способи їх застосування. Способи введення в організм лікарських препаратів. Виведення з організму. Асептика, антисептика.

Соматичні захворювання. Спостереження і догляд за хворими на соматичні захворювання.

Серцево-судинні захворювання. Спостереження і догляд за хворими з захворюваннями серцево-судинної системи. Захворювання дихальної системи. Спостереження і догляд за хворими з захворюваннями органів дихання. Основні захворювання травної системи. Спостереження і догляд за хворими з захворюваннями органів травлення. Основні захворювання сечовидільної системи. Спостереження і догляд за хворими з захворюваннями органів виділення. Ендокринні захворювання – цукровий діабет. Спостереження і догляд за хворими з захворюваннями ендокринної системи та обміну речовин.

Інфекція та інфекційні захворювання. Гельмінтози.

Інфекційні хвороби, соціальні та венеричні. Кишкові інфекції. Інфекції дихальних шляхів. Специфічні інфекції. Спостереження і догляд за хворими на інфекційні захворювання. Гельмінтози.

Модуль III. НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ. ТРАВМАТИЧНІ ПОШКОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ. ДЕСМУРГІЯ.

Невідкладні стани. Перша домедична допомога при загрозливих для життя і здоров'я станах.

Перша домедична допомога при загрозливих для життя і здоров'я станах.

Травми, їх види, ускладнення, перша домедична допомога. Реанімаційні заходи. Десмургія.

Поняття про травми, організація надання долікарської допомоги у разі травм. Профілактика травматизму. Перша домедична допомога при закритих ушкодженнях. Невідкладна допомога при гострих патологічних станах, які супроводжуються порушенням свідомості. Перша домедична допомога при зупинці серцевої діяльності та дихання. Реанімаційні заходи. Перша домедична допомога при кровотечах та інших травмах. Десмургія. Методи накладання пов'язок та іммобілізуючих шин.

3. Рекомендована література

Основна: *

1. С.М. Коц, В.П. Коц. Основи медичних знань. Навчальний посібник. – Харків: ХНПУ, 2019. - 308с.
2. С.О. Баштан. Основи медичних знань: Практикум для студентів педагогічних спеціальностей денної та заочної форм навчання / С.О. Баштан, С.П. Гвоздій, В.В. Пенюк – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, 2019. – 88 с.
3. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / Я.І. Федонюк, В.С. Грушко, О.М. Довгань та ін.; за ред. Я.І. Федонюка, В.С. Грушка. – Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2012. – 728 с.
4. Коденко Ярослав Володимирович. Основи медичних знань: навчальний посібник для 10-11 кл. серед. загальноосвіт. шк. / Я.В. Коденко. – Київ: Арт-освіта, 2007. – 159 с.
5. Мойсак Олександр Данилович. Основи медичних знань і охорони здоров'я: навчальний посібник / О.Д. Мойсак ; Міністерство освіти і науки України. – 6-е вид., випр. та допов. – Київ : Арістей, 2011. – 496 с
6. Наливайко Н.В. Невідкладна допомога у разі гострих патологічних та екстремальних станів: навч.-метод. посібник / Н.В. Наливайко, Л.О. Баклицька, Н.Д. Крижановська, З.М. Яремко. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 196 с. – ISBN 978-966-613-760-2.
7. Головка О.Ф. Основи медичних знань: навчальний посібник / О.Ф. Головка, П.Д. Плахтій. - Кам'янець-Подільський: Аксіома, - 2006 - 292 с.
8. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручн. / Н.М. Касевич. – К.: Медицина, 2008. – 424 с. – ISBN 978-966-8144-72.

Додаткова:

1. Маруненко І.М. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни: курс лекцій / І.М. Маруненко, Є.О. Неведомська, В.І. Бобрицька. – вид. 2-е. – К.: Професіонал, 2006. – 480 с. – ISBN 966-8556-16-X.
2. Невідкладна медична допомога: навч. посібн. / К.М. Амосова, Б.Г. Безродний, О.А. Бур'янов [та ін.] ; за ред. Ф.С. Глумчера, В.Ф. Москаленка. – К.: Медицина, 2006. – 632 с. – ISBN 966-8144-12-0.
3. Гищак Тетяна Віталіївна. Основи медичних знань та медицини катастроф: навчальний посібник / Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – Київ: Паливода А.В., 2003. – 140 с.

4. Тарасюк В.С. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги / В.С. Тарасюк, М.В. Матвійчук, В.В. Паламар. – Київ: ВСВ «МЕДИЦИНА», 2017. – 528 с.
5. Медсестринство в терапії: Підручник / За заг. ред. М.І. Шведа, Н.В. Пасечко. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – С. 273-277.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Валецька Р.О. Основи медичних знань [Електронний ресурс] / Р.О. Валецька // Волинська книга. – 2007. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.twirpx.com/file/1198103/>
2. Сайт «Основи медичних знань» [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://healt.ucoz.ua/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання:
II семестр – залік

- 5. Засоби діагностики успішності навчання:** семінари, письмові роботи, індивідуальне та фронтальне опитування, захист презентацій, тестування, модульний контроль.

Засоби для проведення початкового, поточного, проміжного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти

У процесі вивчення курсу «Основи медичних знань» використовуються такі види контролю: поточний (виконання практичних робіт, письмових робіт), проміжний (тестові завдання) і підсумковий контроль (виконання модульних контрольних робіт).